

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της υπ' αριθ. 6^{ης} συνεδρίασης (τακτική - δια ζώσης) του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Πύργου.

Αριθ. Αποφ. 6/2025

ΘΕΜΑ: Λήψη απόφασης έγκρισης υποβολής αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καρατούλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως μαρτυρικών χωριών

Στον Πύργο, σήμερα στις **27** του μηνός **Ιανουαρίου** του έτους **2025** ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **19.45** το Δημοτικό Συμβούλιο Πύργου, συνεδρίασε σε τακτική (δια ζώσης) συνεδρίαση, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Λάτσειου Δημοτικού Μεγάρου, ύστερα από την με αριθμ. πρωτ. **2029/23-1-2025** έγγραφη πρόσκληση του **Προέδρου του κ. Δημητρίου Μεσσαλά** που δημοσιεύθηκε νόμιμα και επιδόθηκε σε κάθε Δημοτικό Σύμβουλο χωριστά και στον Δήμαρχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/10 (ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010) όπως ισχύει σήμερα.

Παρόντος και του Δημάρχου **κ. Ευσταθίου Καννή**, ο Πρόεδρος, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης, αφού προηγουμένως διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο **29** μελών βρέθηκαν παρόντα **24**, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
1. Μεσσαλάς Δημήτριος – <i>Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου</i>	1. Γαλανόπουλος Αλέξιος – <i>μέλος της παράταξης «Μπορούμε – Στάθης Καννής»</i>
2. Παναγόπουλος Βασίλειος	2. Μπαγιώργου – Κλωνάρη Ελένη - <i>μέλος της παράταξης «Μπορούμε – Στάθης Καννής»</i>
3. Θεοδώρου Νικόλαος	3. Αντωνακόπουλος Παναγιώτης – <i>Επικεφαλής της παράταξης «Ενωμένοι αλλάζουμε τον Πύργο»</i>
4. Τζουανόπουλος Δημήτριος	4. Μπαλάσκας Ιωάννης - <i>μέλος της παράταξης «Ενωμένοι αλλάζουμε τον Πύργο»</i>
5. Κυριαζής Επαμεινώνδας	5. Σκούτας Γεώργιος - <i>μέλος της</i>

	<i>παράταξης «Δημιουργία Ενότητα Κοινωνική Ανανέωση (Δ.Ε.Κ.Α.)»</i> <i>οι οποίοι δεν προσήλθαν αν και νόμιμα κλήθηκαν</i>
6. Κόρδας Θεόδωρος	
7. Αθανασόπουλος Παντελεήμων	
8. Αλικάκη – Τζανέτου Σπυριδούλα	
9. Φάμελος Βασίλειος	
10. Κάρδαρης Γεώργιος	
11. Παπαντωνόπουλος Γεώργιος	
12. Τσαμπρινός Αθανάσιος	
13. Λιακόπουλος Βασίλειος	
14. Κωνσταντόπουλος Σπυρίδωνας	
15. Βέρροιος Γεώργιος	
16. Αργυρόπουλος Ιωάννης – μέλος της παράταξης «Ενωμένοι αλλάζουμε τον Πύργο»	
17. Βαρελάς Ιωάννης – μέλος της παράταξης «Ενωμένοι αλλάζουμε τον Πύργο»	
18. Αχτύπης Μαρίνης – μέλος της παράταξης «Ενωμένοι αλλάζουμε τον Πύργο»	
19. Τζουανόπουλος Αλέξανδρος – Αντιπρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου	
20. Μπέλτσος Διονύσιος – Επικεφαλής της παράταξης «Δημιουργία Ενότητα Κοινωνική Ανανέωση (Δ.Ε.Κ.Α.)»	
21. Σκορδαλής Νικόλαος	
22. Κουτσαντωνάκης Ιωάννης	
23. Γαλανόπουλος Ανδρέας- Γραμματέας Δημοτικού Συμβουλίου	
24. Αθανάσουλας Χρήστος – Επικεφαλής της παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δήμου Πύργου»	

Επίσης για το συγκεκριμένο θέμα με την υπ' αριθ. πρωτ. 2029/23-1-2025 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, προσκλήθηκε στη συνεδρίαση και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δ.Κ. Καράτουλα κ. Τσατσαμπάς Γεώργιος, ο οποίος δεν προσήλθε αν και νόμιμα κλήθηκε.

Στη συνεδρίαση για την τήρηση των πρακτικών παρίστατο η υπάλληλος του Δήμου κα. Π. Λιβέρη κατηγορίας και κλάδου ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

Ακολουθώς ο **Πρόεδρος** έθεσε υπόψη του δημοτικού Συμβουλίου το 1^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης με τίτλο: **Λήψη απόφασης έγκρισης υποβολής αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως μαρτυρικών χωριών** και παραχώρησε το λόγο στον Δήμαρχο κ. Ευστάθιο Καννή, ο οποίος παρουσίασε την υπ' αριθ. 39346/30-12-2024 εισήγησή του, που αναφέρει τα εξής:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Δ/νση : Πλατεία Σ.Καράγιωργα
ΤΚ 27100, Πύργος
Τηλ. : 2621362404
Email : dimospyrgou@1489.syzefxis.gov.gr

Πύργος 30 12-2024
Α.Π.: 39346

ΠΡΟΣ:

✓ Τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου

ΘΕΜΑ: [Έγκριση υποβολής αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως «μαρτυρικά χωριά»]

Σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 2503/1997, έχει συσταθεί επιτροπή για τον χαρακτηρισμό των πόλεων και των χωριών εκείνων που έχουν υποστεί απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και μεγάλες υλικές καταστροφές κατά την αντίσταση εναντίον των δυνάμεων κατοχής 1941-1944, ως μαρτυρικών πόλεων και μαρτυρικών χωριών. Ο χαρακτηρισμός γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία αλλά και τις προσωπικές μαρτυρίες που έχουν καταγραφεί σε ντοκιμαντέρ, ως ελάχιστη αναγνώριση της ελληνικής πολιτείας, για τις Δ.Κ Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ακριβώς 80 χρόνια μετά τις τραγικές καταστάσεις που βίωσαν από τους ξένους κατακτητές, χάνοντας τη ζωή τους δεκάδες συμπολίτες καθώς και σπίτια, ζώα, κτλ., είναι η αναγνώρισή τους «ως μαρτυρικά χωριά».

Για την τεκμηρίωση του αιτήματός προς το Υπουργείο Εσωτερικών επισυνάπτουμε αποσπάσματα από τα βιβλία Τάση Καζάζη «Οι Γερμανοί στην Ηλεία», Ηλία Παπαστεριόπουλου «Ο Μοριάς στα όπλα», Παντελής Μούτουλας «Το ΕΑΜ στην Ηλεία», Γιώργος Μπουρατζής – Μανούσος «Επιχείρηση των Γερμανών εναντίον μονάδων του ΕΛΑΣ τον Ιούλιον 1944 κατά τη διάρκεια της «μάχης του σταριού» εις την Ηλείαν», το ντοκιμαντέρ του Νίκου Αναγνωστόπουλου «Φονικά: «ενός λεπτού σιγή».

Ιστορικό

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, αλλά και τις προσωπικές μαρτυρίες και πιο συγκεκριμένα με βάση το βιβλίο του Τάκη Καζάζη «οι Γερμανοί στην Ηλεία»

« ... Αύγουστος 1943. Η Ιταλία κάμφθηκε κάτω από τα ανηλεή πλήγματα των συμμαχικών δυνάμεων και άρχισε να καταρρέει. Η σκληρή τυραννία του ελληνικού λαού από τον Ιταλό κατακτητή, η οποία διάρκεσε περισσότερο από δύο χρόνια, πήρε τέλος για να αρχίσει ευθύς μια νέα, πιο καταναγκαστική, πιο απάνθρωπη, πιο ωμή, η Γερμανική. Δύο Γερμανικές μεραρχίες βαριά εξοπλισμένες εγκαταστάθηκαν στις μεγαλύτερες Πελοποννησιακές πόλεις.».

Σχετικά με το νομό Ηλείας ο Τ. Καζάζης αναφέρει ότι «...Τοποθετήθηκε μια μεγάλη μηχανοκίνητη μονάδα με ανάλογη δύναμη πεζικού με επικεφαλής τον Διοικητή Χέλμουτ Χούππερτ με έδρα Διοικήσεως τον Πύργο.» Ενώ στη συνέχεια συμπληρώνει «Στυγνό δείγμα της σκαιάς θηριωδίας του έδωσε ο κατακτητής λίγες μόνο μέρες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του στο Νομό μας, που επέτρωτο να πληρώσει πρώτος από όλους τους Νομούς της Πελοποννήσου τον φόρο αίματος. Στις 24 Ιουλίου 1943 Γεράκι...»

Ο Παντελής Μούτουλας στο βιβλίο του «Το ΕΑΜ στην Ηλεία» λέει ότι «...Εξαπολύοντας τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις οι κατακτητές σκόπευαν όχι τόσο στην εκδίκηση όσο η διαφύλαξη των βασικών οδικών αρτηριών υπό τον δικό τους έλεγχο, για το ενδεχόμενο εσπευσμένης αποχώρησής τους από τον Πύργο. Το σχέδιο εφαρμόστηκε με τη βοήθεια μιας ομάδας άρτια οπλισμένων δολοφόνων, που είχε συσταθεί από τη Βέρμαχτ με σκοπό να εκκαθαρίσει τις βάσεις υποστήριξης του αντάρτικου στρατού στις κατεχόμενες χώρες. Η ομάδα έφτασε στον σιδηροδρομικό σταθμό Πύργου στις 4.7.1944 και κατέλυσε μέσα στο σταθμό...»

Ο Ηλίας Παπαστεργιόπουλος (ή Παπαστερίοπουλος) στο βιβλίο του (Ο Μοριάς στα Όπλα) γράφει:

«Στις 14 7 1944, στη γέφυρα Φονικά, τοποθεσία μεταξύ Καράτουλα και Κουτσοχέρας, εικοσιτρείς (23) αγρότες πήγαιναν στα χωράφια τους ήσαν «... χωριάτες ανύποπτοι που κατέβαιναν στον Πύργο για τις δουλειές τους από τα γύρω χωριά»

«Αργά προς το βράδυ τους έβαλαν σε κύκλο μπροστά στο πλάτωμα του δρόμου και εκεί χωρίς καμία άλλη διαδικασία τους σκότωσαν» Οι εκτελεσθέντες ήταν οι : Ανδρ. Δ. Ανδρικόπουλος, Αικατερίνη Ν Βασιλοπούλου, Γεώργιος Θ Βέρρος, Διονύσιος Β Βλαχάναστας, Χαράλαμπος Ν Γιανακόπουλο, Γεωργ. Ευθ. Γιαρμενίτης, Ευθύμ Δ Καραϊσκος, Ηλίας Β Κόλιας, Κων/νος Χ Κοσμαδάκης, Βασ Γ Κουρκουμέλης, Γεώργ Α Λιακόπουλος, Μηλιά Αθ. Πιερροπούλου, Νικολ Γ Σταυρόπουλος, Χρ Ν Χριστόπουλος, Βασίλ Κ Χριστοπούλου.

Αναφερόμενος ο συγγραφέας-ερευνητής σε μπλόκο που πραγματοποίησαν οι Γερμανοί στην Δ.Κ. Καράτουλα λέει: «Στα Καράτουλα τον Ιούλιο έκαψαν 32 σπίτια, σκότωσαν τους Θ. Κώστόπουλο, Άγγελο Μαρκόπουλο, Α. Χριστόπουλο ή Ψημενάκο, και την Τασία Ρουπακιά και τραυμάτισαν τον Πάνο Αρβανίτη. Τον Ιούλιο στου Αρβανίτη σκότωσαν εννέα και στη Μαγούλα έναν. Στου Μαυρομάτη σκότωσαν ολόκληρη την οικογένεια του Διον. Ηλιόπουλου ή Σούρλα εκ τεσσάρων προσώπων, τον Πάνο Χαριτόπουλο, το παιδί του Μιχ. Μαγκούρα και μια γυναίκα με το παιδί της....»

Στον φάκελο προς την «Επιτροπή αναγνώρισης μαρτυρικών πόλεων και μαρτυρικών χωριών» θα επισυναφθούν φωτογραφίες και ληξιαρχικές πράξεις των εκτελεσθέντων στην περιοχή Φονικά στις 14.7.1944, στο Καράτουλα στις 7.7.1944, στο Μαυρομάτη και στο Τουρκοσκάλι και σε άλλα σημεία του πρώην δήμου Ωλένης.

Κατόπιν αυτού εισηγούμεθα την έγκριση υποβολής πρότασης αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως «μαρτυρικά χωριά».

Κατόπιν ο Πρόεδρος κάλεσε τους δημοτικούς συμβούλους και την Πρόεδρο του Συμβουλίου της Δ.Κ. Χειμαδιού ν' αποφασίσουν επί του θέματος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Πύργου,

λαμβάνοντας υπ' όψη:

- το άρθρο 65 του ν. 3852/10 [ΦΕΚ Α'87/07-06-10] «*Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – πρόγραμμα Καλλικράτης*» όπως ισχύει σήμερα
- τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 στην οποία προβλέπονται τα εξής: «*Συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, τριμελής επιτροπή που έχει ως αντικείμενο*

την υποβολή αιτιολογημένης πρότασης για το χαρακτηρισμό των πόλεων και χωριών εκείνων που έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές σε ανθρώπινες ζωές και σε υλικές ζημιές κατά την αντίσταση εναντίον των δυνάμεων κατοχής 1941-1944. ως "μαρτυρικών πόλεων" και "μαρτυρικών χωριών". Η επιτροπή αποτελείται από έναν καθηγητή της Νεοελληνικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, που ορίζεται από την οικεία σχολή του Πανεπιστημίου, έναν εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και από τον προϊστάμενο της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου. Ο χαρακτηρισμός γίνεται με προεδρικά διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης ΚΟΕ Αποκέντρωσης..»

- την υπ' αριθ. 39346/30-12-2024 εισήγηση του Δημάρχου με θέμα: «Έγκριση υποβολής αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως μαρτυρικών χωριών και μετά από διαλογική συζήτηση, που επακριβώς καταγράφεται στα αναλυτικά πρακτικά της συνεδρίασης, κατά την οποία υπερθεμάτισαν υπέρ της εισήγησης, οι Επικεφαλής των παρατάξεων, οι δημοτικοί σύμβουλοι και η Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δ.Κ. Χειμαδιού,

ομόφωνα α π ο φ α σ ί ζ ε ι:

Εγκρίνει την υποβολή αιτήματος στην επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 18 του Ν. 2503/1997 για τον χαρακτηρισμό των Δ.Κ. Χειμαδιού και Καράτουλα της Δ.Ε. Ωλένης του Δήμου Πύργου, ως μαρτυρικών χωριών.

-
- Κατά της ως άνω απόφασης χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή για λόγους νομιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 227 του Ν. 3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, καθώς και δυνατότητα άσκησης θεραπείας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2890/1999.

Η παρούσα απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό 6/2025.

Για το σκοπό αυτό συντάχθηκε το παρόν πρακτικό που υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

**Ακριβές Απόσπασμα
Εκ των πρακτικών του Δ.Σ.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΣΣΑΛΑΣ